

Lektorbladet

► Hva skjer med eksamen?

► Utvikles elever i videregående skole?

► Hvor går læreboka?

Per Thorvald Larsen
Ansvarlig redaktør

LØNNSVINNER ELLER LØNNSTAPER?

Da jeg skulle pusse opp hjemme i sommer, fant jeg noen kopier av gamle selvangivelser fra midten av 90-åra. Og forbauselsen var stor da jeg oppdaget at jeg som lektor i videregående skole i 1995 tjente mer i kroner og øre enn i 2001! Hvordan kan det være mulig, når flere lønnsoppgjør og Skolepakke1 etter mediernes omtale skulle ha gjort meg til "lønnsvinner" i mellomtiden?

Forklaringen er ganske enkel. Regulativlønnen har riktignok økt, men i 1995 hadde jeg muligheter for overtid som nå er blitt borte. Gjennom finurlige tidsregnestykker har de store lærerorganisasjonene stilltiende godtatt at undervisningspersonalet tidligere ikke gjorde et fullstendig årsverk. Vi har fått mer lønn for å jobbe mer, vel å merke uten overtidstillegg. Man har vel regnet med at de fleste etter hvert vil glemme hvordan det var før og heller glede seg over at regulativlønnen har økt. Det er ikke alle som tar vare på gamle selvangivelser.

Man regner vel også med at jeg venner meg til systemet med nitid timetelling som gjør at jeg stadig skylder skolen gratis vikartimer – så mange at det heldigvis blir vanskelig for skolen å finne nok timer til meg. I gleden over ekstra lønnstrinn skal jeg nok ikke reflektere over det uhørte i at jeg skal ta igjen på forhånd timer som faller bort i slutten av skoleåret, for eksempel på grunn av russefeiring. Blir jeg syk i mai/juni, kan jeg alt helt eller delvis tidligere i skoleåret ha betalt skolen for sykepermisjonen.

Nå kan en innvende at det er demokratisk at alle tjener litt mer, og at man slipper å jobbe overtid, som jo ikke er en ønskelig situasjon. Dette er det lett å være enig i. Men for mange er det et minus at man rett og slett ikke har muligheten til å tjene mer hvis man selv vil.

Arbeidskapasiteten er ikke den samme i alle faser av livet, og noen orker i perioder mer enn det tilmålte. Slik det er blitt nå, må alle i skolen jobbe mer enten de vil eller ikke, samtidig som overtidstilleggene er borte for de fleste vikartimer.

Skoleverket står i dette skoleåret foran forhandlinger om skolepakke 3. Mange av Norsk Lektorlags medlemmer frykter at pakken skal gi ytterligere forverring av arbeidsvilkårene.

Mens resten av arbeidstakerne gleder seg over en ekstra ferieuke, må vi være mentalt forberedt på at andre lærerorganisasjoner kan være villige til å selge gunstige sider ved dagens arbeidstidsordning for penger. Vinklingen i et debattheft om arbeidstid som Norges største lærerorganisasjon har sendt ut til medlemmene, er bekymringsfull.

Et sterkt Norsk Lektorlag kan være et korrektiv og gi drahjelp slik at vi igjen kan komme på offensiven og få reelle forbedringer i lønns- og arbeidsvilkår. Godt nytt skoleår!

Forsidebildet:

Tre på ni! Man føler spenningen i luften når kandidatene venter på å få utlevert eksamensoppgavene i 2. fremmedspråk ved årets eksamen. Foto: Per Thorvald Larsen.

Fra Sentralstyret

MANGE VIKTIGE SAKER I NORSK SKOLEDEBATT

Våren 2002 var skole ofte tema i media. Elevers manglende kunnskaper, synkende faglig kvalitet, økt søkning til privatskoler og endring av privatskoleloven er noen aktuelle saker. Norsk Lektorlag registrerer med glede at skolen igjen er sentral i den offentlige debatten. Økt kvalitet i norsk skole er et viktig mål for oss. 90-tallets store skolereformer er innført, og det er tid for kritisk analyse. Har vi fått en bedre skole?

I kjølvannet av reformene har pedagoger preget av postmodernismen hatt stor innflytelse. Trender med mindre vekt på basiskunnskaper inntar skolen. Mange ønsker å avvikle sentralgitt eksamen til fordel for lokale varianter. Norsk Lektorlag ser et felles nasjonalt kunnskapsnivå som nødvendig for å opprettholde Norges plass i internasjonal sammenheng. Sentralgitt eksamen må bevares!

Læringscenterets sentrale rolle ble våren 2002 godt kjent for mange. Det er bra. Spesielt viktig er det at stortingspolitikere blir mer kjent med senterets arbeid. Deres vedtak er retningsgivende for Læringscenteret.

Norsk Lektorlag ser fram til fortsatt god dialog med Læringscenteret i viktige skolesaker.

Høy realfagskompetanse er nødvendig for å sikre landets teknologiske framtid. Realfagene krever god arbeidsinnsats av eleven. Læring er hardt og strukturert arbeid, utført av eleven selv. Dette gjelder ikke minst i realfagene. Tar sentrale skolemyndigheter realfagenes utfordringer på alvor? Nye framlegg gir grunn til optimisme.

Læringscenteret har nylig sendt ut en uformell høring om ny struktur for eksamen i matematikk i VK I og VK II. Økt betydning av basiskunnskaper står sentralt. Bekymring fra universiteter og høyskoler om stadig svakere studenter i

matematikk er tatt på alvor. Norsk Lektorlag er positive til signalene. Vårt matematikkutvalg har levert en omfattende høringsuttalelse, og vi er glade for at forslaget sendes ut til bredere høring. Ny eksamensform i matematikk vil tidligst være en realitet våren 2004.

Kvalitetsutvalgets første delinnstilling ble offentliggjort 14. juni i år og har fått stor oppmerksomhet. Man ser for seg en rekke store endringer:

-Ansvar for faglig utviklingsarbeid foreslås overført fra Læringscenteret til 5 universiteter og høyskoler.

Norsk Lektorlag synes dette er et godt forslag. Tidligere verdifull faglig kontakt mellom videregående skole og universitet/høyskole vil kunne gjenopprettes.

Vi er imidlertid skeptiske til at de fem fagsentra skal velges ut etter anbud. Våre sentrale universiteter bør ha fast plass i dette arbeidet.

Utvalget foreslår å legge ned de statlige utdanningskontorene. Dette er også et godt forslag. De statlige utdanningskontorene utgjør et forsinkende ekstra forvaltningsledd. Førsteamanuensis Alfred Oftedal Telhaug ved NTNU konkluderer at de statlige kontorene ikke har maktet sin oppgave etter opprettelsen i 1992, de forsterker byråkratiseringen av norsk skole. Norsk Lektorlag er enige i denne vurderingen og hilser en forenkling av forvaltningen velkommen.

- Det foreslås organisert en langt bedre ekstern kvalitetskontroll for arbeidet i skolen. Det er helt klart nødvendig. Organiseringen blir en utfordring.

Norsk Lektorlag følger Kvalitetsutvalgets videre arbeid med spenning.

Vi ønsker våre medlemmer lykke til med nytt skoleår. Delta aktivt i debatter lokalt og nasjonalt! Gjennom aktivitet kan vi påvirke skoleutviklingen!

Sigrid Skogan

Foto: Øivind Larsen

Sigrid Skogan er 2. nestleder i Norsk Lektorlag. Hun arbeider ved Steinkjer videregående skole.

Direktør Jostein Osnes i Læringscenteret om hjelpemiddelkaoset ved årets norskeksamen i videregående skole:

- DETTE SKAL IKKE SKJE IGJEN!

Foto: Per Thorvald Larsen

Per Thorvald Larsen
lektorbladet@norskuleforlag.no

Direktør Jostein Osnes er leder for Læringscenteret.

Ved årets norskeksamen i VK II var det stor usikkerhet om hvilke hjelpemidler som var tillatt, og eksamenskandidatene fikk etterpå anledning til å sløyfe hovedmålskarakteren på vitnemålet. Direktør Jostein Osnes i Læringscenteret går i dette intervjuet med Lektorbladet langt i å ta selvkritikk på vegne av Læringscenteret.

På bakgrunn av det som skjedde, vurderer han behovet for organisatoriske endringer i Læringscenteret, og han har alt tatt initiativet til forbedrede rutiner for å kvalitetssikre alt som Læringscenteret sender ut av skriv og informasjon om eksamen. Osnes tror at de bebudede nyordningene for eksamen i 2003 vil få positiv effekt.

Direktør Jostein Osnes, lederen for Læringscenteret, tar imot Lektorbladet på kontoret sitt i Læringscenterets bygg på Tøyen i Oslo.

Hvordan ser Læringscenteret i ettertid på det som skjedde i forbindelse med avviklingen av årets eksamen i hovedmål i videregående skole?

Vi ser i ettertid at rundskriv 19/02 om bruk av hjelpemidler til eksamen ikke burde ha vært sendt ut i den formen og med det innholdet det hadde. Vår viktigste oppgave i forbindelse med eksamen er å sikre forutsigbare forhold for elevene. De skal vite hva de går til. Rundskrivet skapte usikkerhet. Elevene skal ikke stilles overfor en annen prøvesituasjon ved eksamen enn ved prøvene de har hatt tidligere i året. Det må være samsvar. Informasjonen skal være ute tidlig i skoleåret slik at lærere og elever kan forberede seg på rimelig måte.

Hvordan forsøkte dere å finne en vei ut av den situasjonen som hadde oppstått?

Med det nye rundskrivet den 22.mai og ved at vi gav elevene muligheten til å velge mellom eksamenskarakter eller standpunkt karakter, ønsket vi å rydde opp. Dette har vi inntrykk av ble positivt mottatt.

Hvilke konsekvenser får det inntrufne for det videre arbeidet med eksamen i Læringscenteret?

På grunnlag av erfaringene fra eksamen i inneværende år vurderer jeg behovet for organisatoriske endringer i Læringscenteret. Forbedrede rutiner for kvalitetssikring av alt som blir sendt ut av skriv og informasjon om eksamen er alt satt i verk. Styret for Læringscenteret har understreket at hjelpemiddelsituasjonen ved eksamen gjennomgås både i omfang og innretning med tanke på harmonisering og forenkling. Eventuelle nye ord-

ninger må prøves ut og kunngjøres i god tid før de settes i verk. Det som skjedde i år, skal ikke skje igjen.

RUTINEN FOR FORHÅNDSSENSUR VAR SOM TIDLIGERE

Dere ble også kritisert fordi dere ba sensorene om å justere opp karakterene i matematikk ved årets eksamen?

På dette punktet synes jeg ikke at kritikken av Læringscenteret har vært berettiget. Vi har bare fulgt de rutinene vi har hatt i flere år for forhåndssensur og veiledning av sensorene. Sensorene er profesjonelle og setter en karakter på selvstendig grunnlag. Vi mener at det er vår oppgave å gi informasjon om hvordan oppgavesettet har falt ut i forhold til tidligere. Vanskegraden i oppgavesettet kan variere fra år til år, og det skal ikke gå ut over elevene.

Men jeg ser faren for at vi ved dagens

sensurordning ikke fanger opp en reell nedgang i kunnskapsnivået. Dette kunne vi kartlegge med standardiserte prøver i løpet av året. Da kunne vi kartlegge om det er nivåsenkning. Slike prøver har vi for eksempel hatt positive erfaringer med når det gjelder testing av leseferdighet i grunnskolen.

VIL BEHOLDE SENTRALGITT EKSAMEN

Ønsker Læringscenteret på sikt å fjerne sentralgitt eksamen?

Det ønsker vi ikke. Men vesentlige spørsmål om omfang og prinsipper knyttet til eksamen er politiske spørsmål som det er departementet som tar stilling til. Vedtak om endringer er det politikere som fatter, mens vi gjennomfører ordningene. Men styret for Læringscenteret kan peke på behov for endringer overfor den politiske ledelse

NY EKSAMENSORDNING I 2003

Dere har nylig sendt ut et nytt rundskriv, LS-43-02, om sentralt gitt eksamen i videregående skole i 2003., der dere kunngjør endringer i eksamensavviklingen.

Kan du kort skissere bakgrunnen for endringene?

- Disse endringene vil få en positiv effekt. Et hovedformål er å redusere tidsbruken til eksamen for elevene. Avviklingen av eksamen for elevene har strukket seg over urimelig lang tid. Sentralgitt skriftlig eksamen for elevene ligger i hovedsak til perioden 2.-6. juni 2003.

Men blir det tid til sensur?

Tilbakemeldingene som vi har fått fra sensorene, konkluderer med at det er mulig. En løsning kan være å ha flere sensorer.

Eleveksamen skal skilles fra privatisteksamen. Kan ikke dette føre til at vi får to eksamener med forskjellige nivåer?

Det er de samme sensorene som skal sensurere elever og privatister. Dette vil sikre at nivået blir det samme.

Dagens ordning med forberedelsestid på 1 eller 1,5 time faller bort. Hva er grunnen til denne endringen?

Vi har til nå hatt flere ulike ordninger når det gjelder forberedelsestid. Erfaringene med disse ordningene viser at de ikke har oppfylt de pedagogiske formål som de var tiltenkt. Det er også vanskelig for elevene å forholde seg til mange ulike modeller for avvikling av eksamen. Det som skjer nå, er en harmonisering etter en omfattende prøving av forskjellige modeller, sier direktør Jostein Osnes i sin samtale med Lektorbladet.

Gledelig at Osnes beklager, sier Henning Wold.

I en kommentar til intervjuet med direktør Jostein Osnes i Læringscenteret sier lederen i Norsk Lektorlag, Henning Wold, at det er gledelig at Osnes beklager den uoversiktlige situasjonen som ble skapt i forbindelse med årets norskeksamen i VKII ved at Læringscenteret sendte ut rundskriv 19/02. Osnes sier i intervjuet at man vurderer behovet for organisatoriske endringer i Læringscenteret.

Wold spør om hva som menes konkret med dette. – Norsk Lektorlag stiller seg undrende til at ansvaret ikke allerede er mer direkte plassert i den organisasjonen som Læringscenteret utgjør, sier Wold. – Først når det skjer, er tilliten til Læringscenteret gjenopprettet. I stedet ble det først gitt inntrykk av at man bagatelliserte det som skjedde. I pressemeldingen fra Læringscenteret om årets eksamensresultat som ble sendt ut så sent som 16.juli, ble det framholdt at problemene ved årets eksamen nok ikke hadde fått konsekvenser for karakterstatistikken for årets norskeksamen. Dette er uten tvil meget vanskelig å måle, framholder Henning Wold.

Når det gjelder spørsmålene rundt forhåndssensur og karakternivå, mener Norsk Lektorlag at Læringscenteret må få en praksis som kan måle den reelle kunnskapsmessige utviklingen for elevene våre fra år til år. Noe annet er ingen tjent med – verken elevene selv eller de høyskoler og universiteter som overtar dem, sier Wold.

Henning Wold sier at det er gledelig at Læringscenteret ønsker å beholde sentralgitt eksamen. – Vi er også glade for at alle avgangselevne kommer opp i ett muntlig fag. Det er rettferdig!

Wold håper at den nye eksamensordningen blir i stand til å måle elevenes reelle kunnskapsnivå i faget. - Vi håper på en god dialog med Læringscenteret om eksamen i fremtiden, sier leder i Norsk Lektorlag Henning Wold til slutt.

Justeringsoppgjør midt på treet for lektorene

Foto: Per Thorvald Larsen

Justeringsoppgjøret ble avsluttet sist i juni, og vi fikk bokstavelig talt et ”midt på treet”-resultat for lektorene. Det ble store forbedringer midt på stigen – opptil 4 lønnstrinn - og stigen ble krympet til topplønn etter 20 år. Men det ble ikke gitt tillegg til de med lengst ansiennitet.

Antallet alternativ i lønnsrammene er utvidet fra 3 til 8, og dette vil styrke fleksibiliteten i de lokale forhandlingene, sier Norsk Lektorlags forhandlingsleder, generalsekretær Otto Kristiansen i en kommentar. – Med tanke på de lokale

forhandlingene er det beklagelig at vi verken fikk gjennomslag for særskilt pott til lektorer med hovedfag i matematikk og fysikk eller for opprettelsen av kode som seniorlektor. Potten i de lokale forhandlingene i høst er for øvrig rekordstor, og her vil vi selvsagt ikke glemme dem som kom mindre godt ut av justeringsoppgjøret.

Når det gjelder administrative stillinger, er alle lønsspennene utvidet på toppen, og det er gitt ett lønnstrinn til avdelingsleder, sier Otto Kristiansen til slutt.

Generalsekretær Otto Kristiansen er forhandlingsleder i Norsk Lektorlag.

De nye lønnstabellene:

Tjenesteansiennitet																					
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		20	24	28
Lønnstrinn																					

Gammel

LR30	36		37		39		40		41		42		43	44		46	48		50	51	
------	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	----	--	----	----	--	----	----	--

Ny

LR30	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46		47	48		49	50		51		
------	----	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	--	-----------	-----------	--	-----------	-----------	--	-----------	--	--

Gammel

LR31	38		39		41		42		43		44		45	47		49	51		52	53	
------	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	----	--	----	----	--	----	----	--

Ny

LR31	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48		49	50		51	52		53		
------	----	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	--	-----------	-----------	--	-----------	-----------	--	-----------	--	--

Lønnsramme 30 er lektor, lønnsramme 31 er lektor m/opprykk. Som følge av ”Skolepakke 2” må det legges tre lønnstrinn (ett fra 01.01.02 og to fra 01.08.02) til de tallene som fremgår av tabellene. Disse lønnstrinnene er ikke innarbeidet i lønnsrammene.

I tillegg til den ordinære lønnstigen i hver lønnsramme finnes syv alternative stiger.

For ordens skyld viser vi også endringene i lønnsramme 25 for høgskolelektor

Tjenesteansiennitet																					
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		20	24	28
Lønnstrinn																					

Gammel

LR25	38		39		41		42		43		44		45		47	48	49		51	52	53
------	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	----	----	--	----	----	----

Ny

LR30	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48		49	50		51	52		53		
------	----	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	--	-----------	-----------	--	-----------	-----------	--	-----------	--	--

KVA SKJER PÅ Fagtorget?

Redaksjonen har fått mange positive tilbakemeldingar på fagstoffet. Vi er klare over at ikkje alle fag får like stor spalteplass. Mange medlemmer har nok ikkje funne stoff om eit eller fleire av sine eigne fag. På sikt voner vi å rette opp dette. Vi oppmodar lesarane om å sende inn stoff. Spesielt ønsker vi stoff i emneområda naturfag, økonomi og historie/samfunnsfag. Ta helst kontakt med redaksjonen før du skriv slik at vi kan avtale lengd og emne. Fleire bokmeldingar vil kome etter kvart. Så vi ber lesarane vise tolmod når det gjeld fordelinga av stoff på fag og geografisk spreing av forfatarane.

Norsk Lektorlag får etter kvart mange medlemmer som arbeider i andre skoleslag enn vidaregåande skole og utanom skolen. Vi ønsker fagstoff frå desse lesargruppene og vi vil prøve å gi dei tilbod om stoff som dei finn interessant. *Red.*

Utvikler vi elevene i vidaregåande skole til vordende studenter, eller forblir de ungdomsskoleelever?

Foto: Øivind Larsen

Med utgangspunkt i en oppgave hentet fra en lærebok i norsk reflekterer Hans Olaf Nøklestad i denne artikkelen over om vidaregåande skole egentlig er studieforberedende lenger. På grunnlag av erfaringer fra norskfaget retter han et kritisk blikk mot metodikken i lærebøkene og lanserer faglig-pedagogiske forsøk i norskfaget. Hans Olaf Nøklestad er lektor i Fredrikstad og lærebokforfatter.

Len mye brukt lærebok i norsk for grunnkurset i vidaregåande skole finner man følgende oppgave: "Ta med deg ein kork til skulen (ein ekte kork, av den typen som blir nytta til flasker med heimelaga saft). Gå saman to og to. Hald korken mellom tennene og prøv å lese avsnitta om artikkulasjon høgt. Vart uttalen så tydeleg at samarbeidspartnaren din skjønna kva du sa?" Boka, Engelstad m.fl.: Bruer (Asch. 2001), er utarbeidet til grunnkurset på de universitets- og høyskoleforberedende studieretningene.

Det er flere grunner til at jeg velger et slikt utgangspunkt for mine betraktninger. Én av dem er at en slik oppgave, beregnet på landets presumptivt mest intelligente elever, 16-17-åringer som skal bli våre fremtidige akademikere, er et illevarslende signal om synkende nivå. Nå vet vi jo at det i nær sagt enhver klas-

se befinner seg elever som har problemer med i finne ut hvor lenge tredveårskrigen varte, og disse - som naturligvis skulle vært vennlig, men bestemt henvist til studieretninger de har forutsetninger for å mestre - skal vel også ha noe å pusle med. Men det store flertallet bør føle seg ydmyket og latterliggjort ved i det hele tatt å bli utsatt for den slags barnsligheter. I læreplanen for barnetrinnet i grunnskolen, 7. klasse (12-13-åringer), er det et punkt om å "bruke kropp og stemme" der oppgaven muligens hører hjemme.

Nåja, nevnte lærebok har selvsagt også mange gode sider, men det er spørsmål av stor betydning for skolen og samfunnet jeg mener å stille med dette eksempelet: Er det slik at vi barnsliggjør våre elever, vi som underviser på de universitets- og høyskoleforberedende linjene? Forsinker vi utviklingen deres? Hindrer vi dem i å nå så høyt opp og så

Fagtorget

langt fram som de kunne nådd? Blir de rett og slett for dårlig forberedt til studiene de skal mestre etter at de har forlatt oss?

Mitt svar er et klart ja, men det går an å gjøre noe med det.

La oss kaste blikket bakover et øyeblikk. For femti år siden var 17-åringer ofte erfarne mennesker med tre års yrkesliv bak seg. De visste at det var sammenheng mellom en handling og dens konsekvenser: Hadde ikke mor ordnet med syltetøykrukker i kjelleren og far med ved i skjulet før vinteren satte inn, så var det ikke noe syltetøy på brødblingsene til frokost, og den sparsomme varmen som kom fra elektriske ovner var ikke nok til å erstatte den sprakende ilden i en vedovn. Også de som fikk fortsette på skolen, kjente til dette systemet: Hadde man ikke gode nok karakterer fra folkeskolen, kom man ikke inn på real-skolen, selv om mor og far skulle ha råd til å bekoste slik skolegang. Poenget - én gang til - er altså: Enhver ungdom visste at bestemte handlinger får visse konsekvenser.

Dette har endret seg. Jeg har en nær venn som har valgt å undervise i ungdomsskolen. Det har han gjort i 30 år, og jeg tør si at elevene elsker ham. Når jeg har spurt elevene mine hvem de har hatt i tysk på ungdomsskolen og de svarer at "jo, vi har hatt han!", så har jeg samtidig kunnet konstatere at de sit-

ter inne med de nødvendige grunnkunnskaper, og i tillegg er de trygge i læresituasjonen; de vet at de kan. Men nå, etter at alle har fått rett til å komme

inn der de vil, har pipa fått en annen lyd. Læreren: "Det er helt nødvendig å lære seg an, auf, hinter, in, neben,... ellers kan dere aldri få til tysken på videregående. Lær disse preposisjonene til tirsdag." På tirsdag er det 3 (tre!) av 30 som har giddet å lære dem. Læreren: "Om igjen til i morgen!" Dagen etter er det et

par til som har tatt seg bryet med å pugge en enkel rekke av ord. Fem av tredivet, det skulle bli 16-17 prosent, det. Og så kommer de på videregående, de

kan ikke, arbeider ikke, trekker på skuldrene og sier: "Det får bli lærerens problem. Vi har rett til å gå her, og det kan da ikke være meningen at vi skal være nødt til å lese lekser, det gjorde vi i hvert fall ikke på ungdomsskolen, og rektor støttet oss!"

I parentes bemerket: Det er faktisk sant. Stadig flere rektorer underkjenner faglig kunnskap, stadig flere blir med på galeien: Det er prosessen som teller, at elevene lærer seg hvordan de skal arbeide, ikke at de lærer noe, det kan de gjøre siden, osv. Akk ja. Når er "siden"? Holdningen følger dem nemlig videre. Det er ingen grunn til å tro at de forandrer seg når de blir studenter. At manglende innsats skal få den konsekvens at de blir hektet av ved universitet og høyskole, er en tanke som slår litt færre for hvert år. "Stol ikke på de ingeniørene som utdannes i dag, de kan ikke regne," sier de mest ærlige ved NTNU og tenker på alle dem som sniker seg gjennom med grenseresultater.

Lærebokforfattere som legger opp til pjatt og tull i timene, er selvsagt medansvarlige for denne utviklingen. Men samtidig er de offer for den. Det er for eksempel ikke lett å være nyskapende når man skal forholde seg til en grunnkursplan som knapt inne-

holder et eneste nytt moment i forhold til ungdomsskolens 1997-plan. Grunnkurset blir dermed et rent forsinkelsesår for mange elever, de blir tvunget til ikke å gå videre, slik at elevene ved yrkesfaglige studieretninger skal kunne ta dem igjen ved hjelp av et såkalt påbygningsår. "Jeg kjeder ræva av meg i norskti-

mene. Samma greiene som i fjor, jo!" hørte jeg en elev si i et friminutt til en medelev i fjor. Jeg korset meg og var hyklersk glad for at det ikke var en av mine som sa det.

Lærebokforfattere er dessuten offer for en tilnærmet fanatisk oppgavepedagogikk formidlet av våre skolemyndigheter. I 1990-årene har vi opplevd et massivt anslag mot

læreren som kunnskapsformidler; hun og han er blitt forsøkt omdannet til "veiledere" som skal vandre rundt i skolelandskapet og smilende hjelpe elever som snubler i kvadratrøtter og løskvist mens de tygger på lærebokas korker. Få tør lage lærebøker som ikke er fulle av oppgaver, enda denne måten å arbeide på kan være svært passiviserende og frata elevene evnen til å formulere egne problemstillinger. Et eksempel: De fleste kjenner til at det innenfor norskfaget finnes noe som heter "resurshfte". Dette er et 16-siders hefte fullt av tekster (og bilder) som elevene skal lese på forhånd og forholde seg til på eksamensdag nummer 2. Men au! det står ikke noen oppgaver under tekstene! Mange elever får derfor minimalt ut av dem. Ikke noe rart: Hvordan skal mennesker som hele sitt liv er blitt satt til å finne svaret på de oppgavene som står under enhver tekst, plutselig kunne klare å arbeide uten? Man kan selvsagt ergre seg over Shakespeare og Ibsen, de tullingene, som ikke sørget for å lage behørig arbeidsoppgaver til skuespillene sine, for ikke å snakke om dem som skriver bøker om filosofi og psykologi på universitetsnivå, men slik er det altså. Hvordan skal studentene mestre universitetsstudier hvis de ikke er forberedt (av oss) til å klare dem?

I disse dager er jeg med på å starte et forsøk som er tenkt å pågå i tre år. Kollega Astrid Weel Sannrud (som bl.a. er leder for NLLs norskutvalg) og under-

"At manglende innsats skal få den konsekvens at de blir hektet av ved universitet og høyskole, er en tanke som slår litt færre for hvert år."

"For femti år siden var 17-åringer ofte erfarne mennesker med tre års yrkesliv bak seg."

tegnede har gjort en vri på læreplanen i norsk og skal prøve å bringe elevene i to klasser som begynner på videregående nå i høst, opp på et (litt) høyere faglig nivå enn det de ellers ville nådd. Det første vi gjorde da vi satte oss ned med dette i fjor høst, var å skjære bort det meste daukjøttet fra grunnkursplanen, i praksis det elevene skal ha lært på ungdomsskolen (for eksempel er arbeid med sakprosa et hovedelement på 9. årstrinn) eller ved å vokse opp som normale barn ("hold en kork mellom tennene...", "prøv å snakke med munnen full av mat..."). Vi regner med å ha unnagjort grunnkursplanens momenter før jul, men må ta høyde for den utviklingen jeg skiserte ovenfor: Noen elever har verken kunnskaper eller arbeidsmoral, og kanskje er de blitt deformert av en kunnskapsløs lærer (de finnes, ikke minst i norskfaget), eller av en oppgavefanatiker, slik at de har sløst bort det meste av tiden på en uendelighet av gruppearbeider. Det kan bety justeringer og merarbeid for oss. Deretter skal vi begynne å arbeide med elementer fra VK1- og VK2-planen, og vi tar altså sikte på å komme høyere opp og lenger fram i løpet av de tre årene. Blant punktene våre for grunnkurset er lesning av skjønnlitterære tekster fra hele 1900-tallet, likedan arbeid med språk og språkhistorie fra dette tidsrommet. Dette kan også delvis kompensere for at mange elever ikke leser historie før i VK2. Dermed frigjøres tid i VK1 og VK2, slik at elevene bl.a. kan lese flere sentrale verk fra norsk litteratur og skrive på et høyere bevissthetsnivå. Dessuten - meget viktig - planlegger vi å innføre en høyskoleforberedende studieteknikk.

Denne omprioriteringen vil ikke nødvendigvis gi seg utslag i bedre karakterer til eksamen i norsk, der litt av hvert kan skje, for eksempel at det gis oppgaver

Foto: Øivind Larsen

Er det slik at vi barnsliggjør våre elever, vi som underviser på de universitets- og høyskoleforberedende linjene? spør Nøklestad seg.

“Noen elever har verken kunnskaper eller arbeidsmoral, og kanskje er de blitt deformert av en kunnskapsløs lærer.”

med ungdomsskolepreg og luftig konsistens (eksamen mai 2000: "Skriv en novelle som foregår i fremtiden" - som i stedet kunne hett: "Prøv å gjenfortelle en novelle du har lest i et ungdomsblad"), med den følge at de mest ungdomsskoleaktive elevene oppnår de beste resultatene, eller at Lærings-senteret -som i år- tillater elevene å ta med tekster som de kan skrive av under eksamen. Men jeg er overbevist om at jeg vil bli stoppet på gaten når de siden er blitt studenter, og at de - uansett typen studium - vil si: "Takk for at du lærte meg å vende blikket bort fra ungdomsskolen og over på høyskolen! Det er så fint å ha lært hvordan jeg skal hente ut det sentrale av et kapittel i en fagbok uten at noen han laget oppgaver til meg på forhånd, det er deilig å føle at jeg er forberedt på å studere!"

I en tale daværende undervisningsminister Gudmund Hernes holdt i 1992, sa

han: "Skal vi sikre den rette tro, må læren være ens. Altså trenger vi læreplaner. Og vi må kunne sjekke om det som læres i praksis, er i pakt med læren i teori." Med andre ord: styringskontroll. Resultatet ble "et skolesystem med diffus identitet, en lærerstand med svak selvfølelse - og en pedagogisk vitenskap som søker å kompensere for mangel på kjerne med ekspansjon utover i en uendelig rekke av bindestreks-pedagogikker" (Rune Slagstad: De nasjonale strateger, Pax 1998, s. 444). For egen regning vil jeg tilføye: Det som redder skolen, tross dårlige læreplaner, bindestrekspedagogikker og iherdige forsøk på å kontrollere oss dit vi ikke vil, er at en del av oss som arbeider der, har kunnskaper og erfaring (og fremdeles en slump selvfølelse!), nok til å vite hvor høyt nivået kan være. Men da må vi altså sørge for å sabotere planene på noen sentrale punkter, og ikke la elevene tøyse bort tiden med kork mellom tennene.

Fagtorget
Hans Olaf Nøklestad

Hvor dårlig er læreboka?

Foto: Per Thorvald Larsen

 Per Thorvald Larsen
lektorbladet@norskleksforlag.no

På et møterom i Mariboegate i Oslo – tvers over gata for Elvebakken videregående skole – treffer vi Øyvind Martinsen som gjerne tar en samtale med Lektorbladet om generelle sider ved lærebokproduksjonen i Norge. Den kjenner best hvor skoen trykker som har den på, og som leder i det snart 175 år gamle forlagshuset er Martinsen en av dem som best kjenner læremiddelmarkedet på pulsen. Vi i skolen er så vant til å betrakte formidlingen av lærestoff fra en skolesynsvinkel, og synes det er interessant med en forleggers betraktninger.

Har ny elevrolle og lærerrolle i tråd med Reform 94 ført til en faktisk nedgang i norsk lærebokproduksjon til fordel for for eksempel IKT-basert lærestoff?

Læreboka lever i beste velgående, og vi

Reform 94 og innføringen av IKT i undervisningen har ført til kritisk blikk på læreboka som læremiddel. Elevrollen er endret, og eleven skal selv finne stoff på nettet med læreren som veileder. Alternative undervisningsformer skal avløse tradisjonell klasseromsundervisning. Forsvinner læreboka?

For å få opplysninger om hvordan det egentlig står til med læreboka i Norge, har Lektorbladet henvendt seg til forlagssjef Øyvind Martinsen. Øyvind Martinsen (f.1954) er cand.philol. med fagkretsen historie, norsk og engelsk. Han har de siste 13 årene vært redaksjonssjef og forlagssjef i Cappelen Undervisning med ansvar for videregående skole.

kan ikke registrere mindre bruk av lærebøker. Det er ikke noe motsetningsforhold mellom lærebøker og IKT. I virkeligheten utfyller de hverandre. Begge deler er hjelpemidler i læringsarbeidet.

Læreboka er for mange et viktig strukturerende element i faget. Men det har blitt vanlig at læreverkene i tillegg består av nettbaserte komponenter som et tilbud til de som ønsker å arbeide med lærestoffet på den måten. Også i sammenheng med differensiering kan nettet være et nyttig redskap. Lærebokforfatterne er innholdsleverandør også til nettsidene, og bok og nett vil mer og mer utgjøre en integrert helhet. I noen tilfeller kan dette føre til at selve læreboka blir tynnere, men læreverket blir som oftest mer omfattende og innholdsrikt. En annen side av saken er jo at svært mange skoler ikke har det utstyret som må til for å ta nettet i bruk i den daglige undervisningen.

Hvordan klarer de tradisjonelle forlagene overgangen fra lærebokproduksjon til Internett? Dere er ikke redde for å bli hektet av lasset?

Forlagenes kjernekompetanse er å tilrettelegge og formidle lærestoff til unge lesere. Om det foregår på papir eller via Internett er underordnet. Vi ser at en del såkalte "nye aktører" har prøvd seg som produsenter av IKT-læremidler. Med varierende resultat tør jeg nok si. Felles for de fleste av dem er at de er dominert av teknologer og teknologi. Forlagsredaktørene hos oss er erfarne pedagoger som kan sine fag, som kjenner skolehverdagen og livet i klasserommene. Vi bruker teknologene som støttespillere. For å bruke en analogi: Jeg har stor respekt for boktrykkerne, men det er ikke de som lager lærebøkene. Når det gjelder læremidler, er jeg temmelig sikker på at det er av sine egne man skal ha det.

Er det aktuelt å legge hele lærebøker ut på nettet slik at brukerne kan laste dem ned?

Bok er best på papir. Bok på nett utnytter ikke nettets muligheter og fortrinn. Å flytte selve produksjonen av boka over til brukeren er, i hvertfall foreløpig, både

tungvint, dyrt og gir dårligere teknisk kvalitet.

Men trenger man lærebok med den nye vekten som det nå er blitt lagt på selve læreplanen som styrende dokument for undervisningen?

Læreboka er som andre læremidler å se på som et hjelpemiddel for lærere og elever i arbeidet med læreplanmålene. Den er et praktisk og godt tilpasset hjelpemiddel som de aller fleste foretrekker å bruke. Noen vil hevde at de ikke klarer seg uten, og det er vel ikke noe galt i det.

Fra 1. juni 2000 ble det slutt på at staten skal godkjenne lærebøkene. Har bortfallet av godkjenningsordningen betydd svekket status for læreboka?

Bortfallet av godkjenningsordningen har ikke ført til vansker for oss. Vi stiller de samme kravene til kvalitet som før. Våre rutiner for kvalitetskontroll er ikke blitt endret, og vi ser på dette som helt uproblematisk. De samme kvalitetskravene stiller vi for øvrig til det stoffet vi lager på nettsidene våre.

Hvordan ser du på situasjonen for lærebøker på nynorsk?

Det er krav om parallellutgaver på bokmål og nynorsk. Men Staten gir i praksis ikke lenger støtte til å gi ut de nynorske parallellutgavene, selv for de minste elevgruppene. Det kan se ut som om pengene går til IKT i stedet. Dette er i ferd med å bli et stort økonomisk pro-

blem for forlagene. I tillegg har denne saken også klare språkpolitiske undertoner.

Stortinget har nylig fjernet utlånsordningen for lærebøker i videregående skole. I stedet utreder man en stipendordning for skoleelevene. Hvordan ser forlagsbransjen på at utlånsordningen nå avvikles?

Den underliggende saken er spørsmålet om gratis læremidler i videregående skole. Det er jo en politisk sak som det er vanskelig å være motstander av. Utlånsordningen kom inn som et ungdomspolitisk tiltak. Forleggerforeningen og mange med oss, f.eks. lærerorganisasjonene, har hele tiden ment at en stipendordning ville være en bedre løsning for alle parter. Til tross for lavt folketall og tre språk (når vi også tar med samisk), holder norske læremidler høy standard sammenliknet med andre land. Det er selvsagt viktig for alle å opprettholde et høyt nivå både på undervisningen og på læremidlene. En permanent utlånsordning vil gå ut over læremiddelproduksjonen. Markedet vil bli mindre og det vil utarme læremiddeltilbudet. Med en stipendordning får vi større valgfrihet for lærere og elever. Vi trenger mangfoldet.

Hvordan ser du på framtiden for norsk lærebokproduksjon?

På kort sikt venter vi en nedgang i produksjonen nettopp på grunn av de to årene med utlånsordning. Sett over tid er læremiddelbransjen svingende fordi markedet er politisk styrt. Aktiviteten vil svinge med reformer, og markedet er lite

Forlagssjef Øyvind Martinsen tar plass på tradisjonrik skolepult. Foto: Per Thorvald Larsen

forutsigbart. Det så vi eksempel på med utlånsordningen. Men selve læreboka som læremiddel er ikke truet i overskuelig framtid.

Ser du for deg et internasjonalt læremiddelmarked nå i globaliseringens tidsalder?

Læremidler er basert på nasjonale læreplaner og nasjonale fag- og undervisningstradisjoner. Ulike eksamensordninger virker også styrende. Det er liten eksport og import av rettigheter, selv mellom de skandinaviske landene. Det er ofte mer arbeid med å bearbeide og tilpasse et læreverk til norske forhold enn å lage et nytt her hjemme, avslutter forlagssjef Øyvind Martinsen og nikker fornøyd mot en stabel med årets nyheter.

Fagtorget

Kunnskapslæring skaper varig trivsel og konkurransekraft

Av Arild Tjeldvoll, professor i pedagogikk

En bisetning på et NHO-seminar om utdanning før sommerferien førte til fortørnede kommentarer i avis og radio. Mitt tema på seminaret var

"Resultatmåling/kvalitetssikring som det nye styringsredskap i utdanning." Bisetningen antydte at det kanskje er for mye snakk om tiltak for å skape trivsel, og for liten vekt på resultater med kvalitet. Mine argumenter var at ekte trivsel oppstår når eleven anstrenger seg, oppnår kunnskapsresultater og får bedre selvbilde. Mens "coole" sosiale påfunn kan skape en kortvarig følelse av trivsel, fører de ikke nødvendigvis til varig læring. Trivsel for en kan være kjedsomhet for en annen.

De opponenter som P4, P2 og Dagsavisen fanget inn for å kommentere mine utspill, representerte SV, den største fagforeningen og organisasjonsutviklerne. At nettopp disse var sterkt uenige med meg, var ikke overraskende, de har "investert

interesser" i det nåværende system. Mer interessant var det at alle delte min virkelighetsbeskrivelse: Kunnskapslæringen er skrøpelig i dagens norske skole. Uenigheten ligger i synet på hvilken læringsorganisering som gir læringsresultater – og derfor trivsel. Gode læringsresultater gir også lærere som trives og en nasjon som er konkurranse-dyktig i den internasjonale kunnskapsøkonomien.

Min vurdering i dag bygger på konkrete erfaringer over mange år, som elev, lærer, rektor og forsker. Jeg tror ikke lenger det er mulig å komme med såkalte vitenskapelige argumenter for hvilken skole som gir de beste læringsresultater for alle elever, dertil er elever og rammebetingelser for forskjellige. Dagens internasjonale trend kjennetegnes ved stikkord som kvalitetsmåling og regnskapsplikt, også for produkter fra skolen. Dette må vi forholde oss til om vi ikke skal gamble med fremtiden for elever og nasjon.

Dagens problemer bør sees i forlengelsen av glansperioden for den norske enhetsskolen. Frem til ca 1970 fungerte den bra når det gjaldt faglig nivå.

Motivasjonen var god blant foreldre og elever flest. De så utdanning som viktig middel til å komme videre i livet. Lærernes sosiale status og engasjement var betydelig. Med utvidelsen til ni år og lettere adgang til videre utdanning og stor sosial trygghet økte problemene. Det ble større fravær og flere disiplinproblemer.

De botemidler som ble valgt for å skape motivasjon for læring, var grovt sett følgende: Skolen skulle gjøres mindre kunnskapscentrert. I stedet skulle det praktiske og lokale vektlegges. Lærerne skulle ikke være kunnskapsautoriteter som underviste, men veiledere i elevenes egen problem- og prosjektbaserte læring. Kommunikasjon og samarbeidsevne ble vektlagt mer enn solide faglige kunnskaper. Konkurranse og uttrykk for elevenes ulike evner og resultater skulle dempes mest mulig, bl.a. ved å redusere eller fjerne karakterene. Tiltakene ble forventet å skape forutsetninger for læring, også av kunnskaper. Mange betraktet likevel "kunnskapskolen" som noe negativt.

For å få til denne form for "skoleutvikling" ble lærerutdanningen endret med

tilsvarende botemidler. Det ble også satt i gang landsomfattende etterutdanning i skoleledelse og skoleutvikling, med særlig vekt på kommunikasjon og samarbeidslæring. Organisasjonsutviklerne hadde en rik tid. For ett av de største prosjektene, som jeg selv evaluerte, Miljø og ledelse i skolen (MOLIS, 1987), var konklusjonen at programmet var 60 millioner ut av vinduet.

Mitt poeng i samtalen med Dagsavisen var følgelig at en enorm ressursbruk for å skape trivsel som fremmer læring, har slått feil. I følge PISA-undersøkelsen er norske skolebarn middelmådige i lesing, og oppførselen er den nest verste blant OECD-land. Det er mye som tyder på at redusert kunnskapslæring, mindre lærerautoritet og tildekking av ulikhet verken har gitt trivsel eller læring. Enda mer skremmende er kanskje rapportene om høye strykprosjenter i lærerutdanningen. Hva tilsier at slike lærere skal kunne øke den faglige kvaliteten i skolen? Skal de ha lovfestet rett til ansettelse?

Selv om det fortsatt er betydelig tilfredshet med dagens enhetsskole, vil antakelig det internasjonale presset, økonomisk og kulturelt, tvinge frem systemendringer. Jeg vil ikke overraskes om følgende skjer:

1. Læreplanen revideres slik at den blir i samsvar med den nye utdanningspolitikken som nå lanseres daglig. Målkollisjonen i det nåværende formål for skolen - mellom kvalitet og "sammenholdte klasser med elevtilpasset opplæring" - blir opphevet. Sterkere vekt på resultatmåling avspeiles i læreplanens formulering av innhold, læringsmåter og kvalitetssikring.

2. Skolen som organisasjon endres ved nye kvalifikasjonskrav og ansettelsesbetingelser for lærere og rektorer. Både for opptak til lærerutdanning og for tilsetting i skolen kreves det dokumentert høyt faglig nivå, god kommunikasjonsevne og tydelig evne til empati. Bare de rektorer og lærere som leverer "elever med gode faglige

resultater og derfor trives" får fornyet sine kontrakter. For å beholde de dyktige vil lønningene gjøres konkurransedyktige i forhold til næringslivet. Sammenholdte klasser avvikles til fordel for inndeling av elevene etter faglig nivå.

3. Antallet privatskoler øker betydelig, og dermed blir det konkurranse om elever, lærere og rektorer. Slik konkurranse om å skape elever som trives, fordi de har prestert godt faglig, fører til nivåheving av hele systemet. Som sikkerhetsnett i forhold til negative effekter av privatisering og konkurranse utvikler departementet et system for kvalitetssikringen av alle skoler i landet.

Samlet vil disse tiltak kunne styrke de enkelte ledd i utdanningens "verdikjede", og utdanning som ledd i nasjonens totale verdikjede. I neste PISA-undersøkelse har Norge bedre kunnskaper enn Finland. Mange nordmenn gleder seg – og trives.

Database for realfagene.

Det finnes mye gratis programvare ("freeware") på Internett: Opplæringsprogrammer på forskjellig nivå i realfagene, animasjoner/simuleringer i naturfagene, verktøyprogrammer i matematikk osv. og i tillegg nyttige tidsskrifter/artikler. En del av det som finnes, er svært bra og kan brukes i undervisningen.

Jeg har i noen tid samlet internettadresser og laget en søkbar database på: <http://www.vicerversa.no/realfagprog/>. Databasen er ufullstendig, men vil bli ajourført og - forhåpentligvis - fylt med langt flere adresser i løpet av høsten.

Likevel er det allerede nå så mye interessant at jeg oppfordrer realistene til å bruke databasen og gjerne legge inn forslag til nye adresser (menyvalget Forslag), men også å gi tilbakemelding om "døde" lenker og synspunkter på struktur og oppbygging av databasen.

Dag Eriksen

E-post: dag.eriksen@online.no

Dag Eriksen er medlem av NLL ved Møglestu videregående skole i Lillesand.

Fagtorget

NY ADMINISTRASJONSORDNING I VIDEREGÅENDE SKOLE ER NØDVENDIG !

- Vi må sette kritiske blikk på bruken av administrasjonsressursene i videregående skole, sier Willy Bjerkebakke, inspektør 1 og realist, med mange års fartstid i administrativt arbeid.
- Man har forhandlet seg fram til en administrasjonsordning, men den skal da ikke vare evig. Er det for eksempel sikkert at en stor videregående skole trenger 9 inspektører? Kanskje burde man nullstille hele administrasjonsordningen, se på det hele på nytt og bruke mer av ressursene på undervisningen, sier Bjerkebakke.

Per Thorvald Larsen
lektorbladet@norsklektorlag.no

- Hvorfor mener du at det er så nødvendig med en ny administrasjonsordning i videregående skole?

I dag blir det stadig flere store videregående skoler. Vi trenger flere spesialister i administrasjonen, ikke nødvendigvis bare pedagoger. Det er for eksempel stor manko på realister i skolen, og da kan det være ressursløsning å bruke dem i det byråkratiske systemet som administrasjonen er, i stedet for i klasserommet. Administrativt personale må settes til arbeid som de har greie på. La oss ta et eksempel: En stor videregående skole har et budsjett på 70 millioner kroner, men det finnes ingen i administrasjonen som har kompetanse på budsjettoppfølging.

- Hva med personalansvaret?

Personalledelse er også noe som krever spesiell kompetanse. Dersom en skole har 150 ansatte, vil dette sannsynligvis være en differensiert gruppe som man bør ha bakgrunn i personaladministrasjon for å kunne håndtere.

- Hvilke andre spesialister kunne administrasjonen trenge?

Store skoler har også store bygningsmasser. Skal et medlem av administrasjonen kunne arbeide seriøst med vedlikehold av bygningene, utvikling av fysisk læringsmiljø og ha HMS – ansvar, kreves egentlig bygningsfaglig bakgrunn av vedkommende.

- Hva vil skolen vinne på en slik nyordning?

Ved å bruke spesialister effektivt kan man slanke administrasjonsressursen og få ressursene tilbake til klasserommet igjen. Det brukes alt for mye tid og krefter på å administrere byråkratiet, for lite i klasserommet. For mye brukes på drift i stedet for på pedagogisk ledelse.

For en skoleleder må pedagogisk ledelse være den viktigste arbeidsoppgaven.

Willy Bjerkebakke er cand.real med geografi hovedfag. Han har arbeidet som rådgiver, studieinspektør og inspektør 1 ved videregående skoler i Fredrikstad siden 1975.
Foto: Øivind Larsen

I dag er det så mange driftsbyråkratiske oppgaver som presser den pedagogiske ledelsen til side. Driften kunne heller spesialistene ta seg av.

- Du er ikke redd for at dine forslag kan føre til at nye yrkesgrupper invaderer skolen, og at det blir konflikter av det?

Jeg tror at det er viktig å åpne skolen mer. Vi er blitt et lukket samfunn med en egen kultur.

- Tror du at endret eierstruktur for de videregående skoler kan føre til nye arbeidsformer i administrasjonen?

Hvis ikke fylkene fortsatt skal eie og drive skolene, er alternativene kommune

eller stat. Dette vil gi nye og ukjente utfordringer. En løsning kan være at skolene får et profesjonelt driftsstyre med rektor som "administrerende". Da blir fokus på rektors rolle større. Vi bør vurdere på nytt ideen om rektor på åremål, for eksempel åremålsperioder på 5 år med maksimalt to perioder. I samfunnet for øvrig blir dette mer og mer vanlig for lederstillinger.

- Du tror ikke at slike nye, profesjonelle administrasjonsmodeller vil føre til mindre skoledemokrati?

Det tror jeg ikke. I et driftsstyre, som jeg foreslår, vil den tillitsvalgte få en mer sentral posisjon enn med dagens ordning

med medbestemmelsesmøter, som jo består av samtaler med rektor. Skolerådet som vi har i dag, er et sandpåstrøingsorgan der kreativiteten sjelden får utvikle seg.

Skolerådet har da heller ingen paralleller ellers i samfunnet. Det vi trenger, er et aktivt driftsstyre.

- Hvor ser du Norsk Lektorlag i forhold til disse forslagene?

Norsk Lektorlag arbeider for kompetanse, kvalitet og kunnskap i skolen. Disse prinsippene bør også gjennomsyre administrasjonen ved skolene, avslutter Willy Bjerkebakke.

HENNING WOLD: Spennende tanker fra Bjerkebakke

Leder i Norsk Lektorlag, Henning Wold, sier i en kommentar til intervjuet med Willy Bjerkebakke at det er spennende tanker som her blitt luftet, men at tiden muligens ikke er moden for slike store reformer når det gjelder skoleledelse.

– Norsk Lektorlags politikk er at skolens leder skal ha undervisningskompetanse /pedagogisk bakgrunn. Vi åpner for at en større del av det administrative arbeidet i skolen bør overtas av spesialisert personale. Dette vil frigjøre tid for rektor som vi mener ikke bør miste kontakten med undervisningen. Skal man være pedagogisk leder, må man vite hvilke utfordringer undervisningspersonalet står overfor, sier Wold.

Wold synes det er viktige problemer Bjerkebakke tar opp. Mange medlemmer av NLL mener at dagens administrasjonsordning ikke er god, og at det må nytenking til. Flere videregående skoler har alt ansatt lønns- og personalkonsulenter som nettopp er spesialister slik Bjerkebakke peker på. Men vi må være klar over at mange lektors karrieremuligheter i dag nettopp går via administrativt arbeid. NLL ønsker at karrieremulighetene først og fremst skal gå via "klasserommet" og undervisning.

Skoleledelse må være et viktig tema i Norsk Lektorlag i årene som kommer, og vi må være villig til å sette kritisk blick på ordninger som fungerer dårlig, avslutter Henning Wold.

Henning Wold er leder i Norsk Lektorlag.
Foto: Per Thorvald Larsen

Styret i Møre og Romsdal Lektorlag. Frå venstre: Egil Eidskrem, Kjell Skorgevik (leiar) og Odd Johan Giske.
Foto: Privat

AKTIVT LEKTORLAGS- ARBEID I MØRE OG ROMSDAL

Norsk Lektorlag har slått godt rot i Møre og Romsdal fylke og får stadig nye medlemmer. Skipingsmøtet til fylkeslaget vart halde i april 2001, og då vart Kjell Skorgevik frå Fagerlia vgs vald til leiar.

Med i fylkesstyret har han Egil Eidskrem, også frå Fagerlia vgs, og Johan Odd Giske frå Spjelkavik vgs. Desse vart attvalde på årsmøtet i 2002. Dei fleste medlemmene bur i bykommunane Molde, Kristiansund og Ålesund. Fylkesstyret arbeidde aktivt med dei preliminare forhandlingane hausten 2001 og kunne hale i land svært gode resultat for medlemmene i Møre og Romsdal.

Gunstig Statoil-avtale for medlemmer av Norsk Lektorlag

Norsk Lektorlag inngikk den 8.8.2002 en avtale med Statoil om rabatt på bensin og auto-diesel for medlemmene av Lektorlaget. De får 30 øre/liter i rabatt og hver 6. bilvask gratis. For å få Rabattene må man sende inn vedlagte skjema i utfylt stand til Norsk Lektorlag, Keyzers gate 5, 0165 Oslo. Skjemaet blir så sendt videre fra NLL til Statoil. Man skal altså *ikke* sende søknaden direkte til Statoil slik det er opplyst på skjemaet.

Medlemmene kan velge mellom Personkortet, som er gratis, eller Verdenskortet. Med Verdenskortet er man medlem av Diners Club. For å få Verdenskortet, må man selv oppgi personnummeret på søknadskjemaet. For Personkortet trengs ikke personnummer.

Norsk Lektorlag gir ingen personnummer til Statoil utenom dem medlemmene fyller ut på søknadsskjemaet. - Med den nye bensinavtalen har vi fått en viktig brikke på plass i vårt tilbud av medlemsfordeler, sier leder i Norsk Lektorlag Henning Wold, som oppfordrer medlemmene til å ta i bruk avtalen.

Advokatens spalte

Advokatens spalte

HEVING AV MØBELKJØP

Høyesterett avsa den 7 februar 2002 dom i sak mellom A-møbler AS og en kunde som avklarer viktige retts spørsmål knyttet til oppgjøret i forbindelse med heving av forbrukerkjøp.

Kunden hadde kjøpt et møblement for kr. 14.900,-. Prisen var nedsatt fra kr. 20.750,-. Knappt 3 1/2 år senere revnet stoffet flere steder, og kunden reklamerte og krevde heving.

Partene var uenige om hvorvidt selger skulle betale rente av hele kjøpesummen, fastsettelse av nyttevederlaget, samt om det var den fulle pris eller salgsprisen som var utgangspunktet for erstatningssummen.

Høyesterett fant det rimelig klar at forsinkelsesrenten skal svares av hele kjøpesummen. Det skal ikke gjøres fradrag for nyttevederlagt.

Når det gjaldt nyttevederlaget som skulle trekkes fra i erstatningssummen, kom Høyesterett frem til at man måtte ta utgangspunkt i salgsgjenstandens verdi og den antatte brukstid. I dette tilfellet

ble verdien anslått til kr. 15.000,-, levetiden til ti år. Det årlige nyttevederlaget skulle således utgjøre kr. 1500,-.

Kjøperen fikk ikke medhold i at den fulle pris skulle være utgangspunktet for erstatningsberegningen. Høyesterett kom frem til at man måtte legge til grunn den pris kunden hadde betalt for møbelet. Dette som følge av at det i Oslo-området nesten alltid vil være mulig å få møbler på salg.

Når kjøperen i en slik situasjon har kjøpt møbler på utsalg, må tapet vurderes ut i fra de muligheter som er til stede for å få kjøpt tilsvarende eller lignende møbler på utsalg.

Det er viktig å merke seg at begge parter var helt enige om at møbler som revner etter tre års bruk, gir rett til heving. Jeg vil tillegge at i altfor mange saker ser vi at butikken i første omgang avslår eventuelle reklamasjoner med at garantitiden er ute. Dette er klart uholdbart. Etter kjøpsloven har kjøper en alminnelig reklamasjonsrett som går mye lengre enn de garantier som den enkelte butikk gir.

Advokat Geir Lippestad er Norsk Lektorlags faste advokat.

Han tar opp aktuelle juridiske spørsmål av interesse for medlemmene. Som en medlemsfordel i Norsk Lektorlag tilbyr advokat Lippestad medlemmene inntil en time gratis juridisk konsultasjon i private saker som ikke angår arbeidsforholdet. For private saker kan du kontakte advokat Lippestad på tlf. 22 34 61 36 eller e-postadresse: geir@lippestad.no

Foto: Privat

Populære medlemsfordeler for Lektorlagets medlemmer

Foto: Per Thorvald Larsen

Per Thorvald Larsen
lektorbladet@norskleksorlag.no

Mange medlemmer i Norsk Lektorlag ønsker å vite mer om medlemsfordelene de har, og Lektorbladet har derfor henvendt seg til markedssjef Hilde Christensen i Foreningsallianser i DnB. Hun tar imot Lektorbladet i DnBs lokaler i Granfoss næringspark ved Lysaker.

- Hva er egentlig Foreningsallianser?

Foreningsallianser er en avdeling i DnB som bl.a. har konsernansvaret for Akademikerne. Vi har DnB-, Postbanken- og Vitaltilbud til medlemmene av Norsk Lektorlag. Det betyr at Norsk Lektorlags medlemmer får de samme medlemsfordelene som leger, tannleger, jurister/advokater og veterinærer når det gjelder bank, forsikring og økonomisk rådgivning.

- De fleste fagforeninger har jo forsikrings- og banktilbud til medlemmene. Er tilbu-

dene til NLLs medlemmer spesielt gode?

På det totale tilbudet er vi svært konkurransedyktige. Vi tilbyr medlemsfordeler som er langt gunstigere enn ordinære betingelser fordi foreningene forhandler fram gode kollektive avtaler.

Vi har også et servicekonsept hvor vi er meget opptatt av å gi foreningskunder en god behandling. Alle våre rådgivere skal kjenne våre Akademikerkunder og deres behov, og vi skal være lette å nå. Lektorforsikringen er et eksempel på dette, hvor medlemmene har ett telefonnummer å forholde seg til, og hvor de blir hjulpet med livs- og skadeforsikring, samt finansielle tjenester.

- Har ikke DnB rykte for å være en dyr bank?

Vi er det største finanskonsernet i Norge, og vi blir lett hoggestabbe når det er endringer i gebyrer. Det som media fokuserer på, er generelle betingelser. Akademikerkundene får mye bedre betingelser enn det som kommer fram i media. Når vi sjekker rentebarometeret, ligger rentene for medlemmer i

Akademikerne blant de aller beste.

- Hvorfor gir dere tilbud fra to banker?

DnB-konsernet har to forskjellige banker, Den norske Bank og Postbanken, som har to ulike bankprofiler og konsepter. Vi ønsker å gi våre Akademikerkunder muligheten til å velge den bankprofilen som passer best for dem.

- Er Lektorlagets medlemmer flinke til å bruke medlemsfordelene?

Vi er godt fornøyde med oppslutningen rundt våre tilbud fra medlemmene i Norsk Lektorlag. Også vi merker at Norsk Lektorlag har et jevnt tilsig av nye medlemmer. Det er klart at jo flere som benytter seg av tilbudene, jo bedre betingelser kan vi også tilby. Lektorlaget har også vært flinke til å ta oss med på medlemsmøter rundt om i landet, og dette er en fin måte for oss til å markedsføre medlemsfordelene og til å treffe medlemmene, avslutter markedssjef Hilde Christensen i DnB i samtalen med Lektorbladet.

† Oddvar Forseth

Lektor Oddvar Forseth døde plutselig torsdag 18. juli nær 54 år gammel. Han var cand. real med fagene fysikk hovedfag, matematikk, astronomi og informasjonsteknologi. Han var utdannet ved Universitetet i Trondheim, Norges Lærerhøgskole og Universitetet i Oslo. Forseth ble i november 2001 valgt som leder for et interimstyre som planla etableringen av Sør-Trøndelag Lektorlag. Dette fylkeslaget ble deretter formelt etablert den 31. januar i år med Forseth som den første leder.

Som leder av Norsk Lektorlag hadde jeg mye kontakt med Forseth i denne perioden. Han var en av de viktigste drivkreftene bak etableringen av fylkeslaget i Sør-Trøndelag. Han var engasjert i skolepolitiske spørsmål og hadde klare synspunkter. Og det var sakene som var drivkraften bak hans engasjement mer enn personlige ambisjoner. Forseth var et menneske man kunne stole på. Han var hjelpsom og var ikke redd for å ta i et tak. Han var en omgjengelig og hyggelig person.

Forseths død er et stort tap for hans nærmeste, men også for hans arbeidsplass gjennom 19 år, Adolf Øiens skole i Trondheim. Han hadde alltid tid for elevene og brukte mye av sin tid til faglig kontakt med dem. Han var en dyktig pedagog og hadde spesiell interesse innen astronomi. Lærerpersonalet har mistet en omsorgsfull, dyktig og innsiktsfull kollega og venn.

Det var med stor sorg og vantro vi mottok budskapet om hans bortgang. Han hadde mye ugjort i Lektorlaget, men vi er taknemlige for den tiden vi fikk gleden av å ha ham i vår forening.

Vi lyser fred over Oddvar Forseths minne

*På vegne av Norsk Lektorlag
Henning Wold, leder*

† Lasse Pettersen

5. juli kom beskjeden om at lektor Lasse Pettersen ved Frederik II vgs. var død. Han ville ha fylt 50 år 23. august, og for ett år siden tenkte ingen på at han ikke skulle få oppleve den dagen - aktiv, sporty og sunn som han var. Men i september 2001 ble han syk, og det ble klart at han hadde en inoperabel hjernesvulst.

Lasse Pettersen var utdannet ved Universitetet i Oslo, hvor han var hjelpelærer det siste året før han var ferdig lektor. Ved siden av hovedfag i biologi hadde han matematikk og fysikk. Han underviste ved Sogn, Bjørknes og Rosenvilde vgs i Oslo, før han kom til Christianslund, senere en del av Frederik II vgs i Fredrikstad, i 1989. Han flyttet til hjembyen Sarpsborg sammen med kone og tre sønner.

Lasse Pettersen var interessert i fag og i mennesker. Han var hovedlærer og fagleder så vel på Rosenvilde som Christianslund/Frederik II. Han ble begeistret med i nye prosjekter, og sammen med to kolleger startet han "kremprosjektet", hvor elever produserer og selger såpe. Han var en svært ivrig såpeblander. Han var en god og engasjert lærer, og som en rådgiver sa: "Det er aldri en elev som klager på Lasse." Elevene opplevde ham som engasjert, flink, grei, samvittighetsfull, rettferdig og hyggelig.

Lasse Pettersen var interessert medlem i Norsk Lektorlag alt fra starten. Han var medlem av lokallagsstyret på skolen og var da han ble syk, formann i valgkomiteen i Østfold Lektorlag.

For oss kollegene var han den kvikke, faglig sterke, vennlige Lasse, som tross sine mange gjøremål alltid hadde tid til en vennlig prat og til å svare på spørsmål.

Lærerværelset på Frederik II har blitt fattigere når Lasse er borte. Vi lyser fred over hans minne.

Astrid Weel Sannrud.

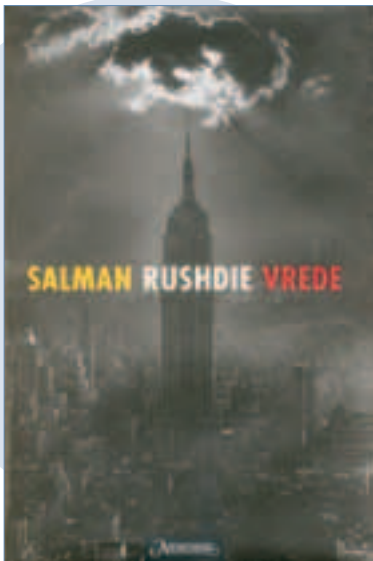
Tid for bok

Bokpresentasjon av Anne Lise Jomisko

Foto: Per Thorvald Larsen

**Salman Rushdie
Vrede (Fury, 2001)
Oversatt av Kari Risvik**

Anne Lise Jomisko fortsetter sin populære serie om moderne litteratur. Jomisko er lektor og litteraturkritiker.

Salman Rushdies ”Vrede” foregår i New York, der Rushdie bor og lever sammen med sin unge modellkjæreste. Romanens hovedperson ligner på mange måter Rushdie selv, i alder, hjemstavn og sosial tilhørighet.

Midtlivskrise

Malik Solanka har problemer med å finne ut hva det er som utmanøvrerer ham. Gradvis går det opp for ham at mye av forklaringen fins i barndommen, da han opplevde overgrep og svik. Det er den usedvanlig unge og vakre Neela som til slutt utløser selverkjennelsen, og som lindrer Solankas fortapthet. Ved å betro seg til henne, løses han fra vredens tvangstrøye, så han kan ta innover seg det han ikke har klart før; kjærligheten. Skildringen av Neela er patetisk. Alle menn snubler og faller i staver når de ser henne. Menn i midtlivskrise er ikke noe nytt. Men jeg hadde i grunnen forventet en mer subtil framstilling av både kvinnen og kjærligheten av en forfatter som Rushdie.

”Livet er vrede ... Det er vrede - seksuell, ødipal, politisk, magisk, brutal – som driver oss til våre fineste høyder og plumpeste dyp.” Dette tenker den 55 år gamle professoren, mangemillionæren og dukkemakeren Malik Solanka, opprinnelig fra India, men bosatt i England. Til tross for et tilsynelatende vellykket liv med kone og barn, er han så sint, så sint. Han blir mer og mer destruktiv, og etter at han, i et ubevisst øyeblikk, holder på å ta livet av familien sin, flykter han til New York. Han isolerer seg, men opplever etter hvert å bli slukt av byen, og elsker og hater på samme tid det han karakteriserer som en kommersialisert og innholdstom kultur. Underholdningsindustrien er i ferd med å ta kveletak på åndsliv og politikk, noe professor Solanka registrerer med den dypeste forakt. New York skaper et sinne i ham, ja, han reagerer på det meste som kommer i hans vei. Men det ligger noe mer under.

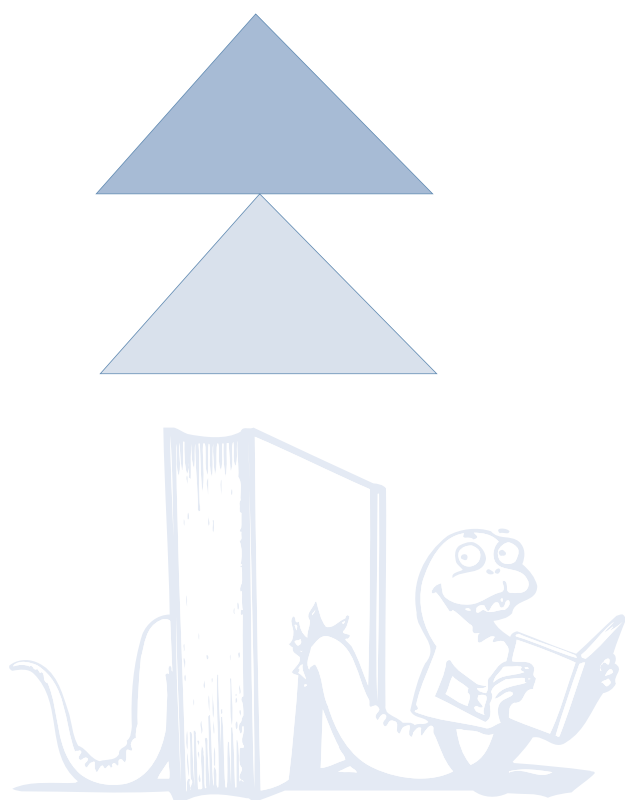
I den ytre handlingen tar boka uventede veier. Noen av Solankas masker, som han tidligere hadde laget for et dataspill, dukker plutselig opp på den andre siden av jorda, i den fiktive staten Lilliput Blefuscu. Her foregår et blodig kupp, der kuppemakerne har skjult seg bak Solankas masker. Lederen av kuppet bærer ”hans eget skyldbetyngede ansikt”. Slik konfronteres han altså, på

nesten surrealistisk vis, med sitt eget vrengebilde. Det blodige kuppet kan leses som en metafor for Solankas eget indre oppgjør.

Personlig og kollektiv vrede

Romanen har langt på vei fortellerdriv og et interessant plot. Rushdie diskuterer vreden i all sin kompleksitet, og gir politiske, filosofiske, erotiske og eksistensielle forklaringer på denne sjelstilstanden. Om han fullfører ambisjonene sine, er en annen sak. Den personlige vreden, som har med en ødelagt barndom å gjøre, er troverdig nok. Men jeg savner en mer dyptpløyende skildring av vreden som tilstand for en hel kultur og en tidsepoke, vår egen. Her burde Rushdie brukt mer av sitt vidsyn og sine erfaringer som kontroversiell og provokativ forfatter.

De som har fulgt Rushdies forfatterskap, vil nok oppdage at hans siste roman ikke er blant hans beste. Men den er likevel verdt å lese, ikke minst på grunn av den innstendige analysen av vrens anatomi.

Salman Rushdie (1947 -)

Bøker i norsk oversettelse:

Midnattsbarn 1983 (roman)

Skam 1985 (roman)

Jaguarens smil 1987 (reportasje-
bok)

Sataniske vers 1989 (roman)

Harun og historienes hav 1991 (fabel)

Fantasiens hjemland 1991 (essays og kritikk)

Maurerens siste sukk 1995 (roman)

Øst, vest 1996 (noveller)

Grunnen under hennes føtter 1999 (roman)

Vrede 2002 (roman)

Aperto advokat

Vi hjelper deg med private juridiske tjenester eller med din butikk eller forretning. Hos oss får du en gratis time.

Ansvarlig advokat

Knut Walle-Hansen

Behersker norsk, fransk, italiensk og engelsk. Medlem av Den Norske Advokatforening.

Telefon 23 32 79 99

E-mail: walle@hansen.as

Sekretær stud. jur. Kanwal Suleman.
Behersker norsk, urdu og engelsk.

Keysers gate 5, v/ Ibsen P-hus i Oslo.

Adresser i Norsk Lektorlag (NLL):

Sekretariat:

Norsk Lektorlag, Keyzers gate 5,
0165 Oslo. Telefon: 23327994, telefax: 23327990,
Nettsider: www.norsklektorlag.no
E-post: sekretariatet@norsklektorlag.no

Foto: Ø.L.

Generalsekretær:

Otto Kristiansen
Tlf. 23327994 (a), 48171611 (m),
e-post: otto.kristiansen@norsklektorlag.no

Foto: Ø.L.

Leder:

Henning Wold, Tønsberg.
Tlf. 23327994 (a), 91327691 (m),
e-post:
henning.wold@norsklektorlag.no

Foto: Privat

1. nestleder:

Gro Elisabeth Paulsen, Gjøvik.
Tlf. 61172176 (a), 61132635 (p),
e-post:
gro.elisabeth.paulsen@norsklektorlag.no

Foto: Ø.L.

2. nestleder:

Sigrid Skogan, Steinkjer.
Tlf. 74121700 (a), 74161431 (p),
e-post: Sigrid.Skogan@c2i.net

Sentralstyremedlemmer:

Foto: Ø.L.

Else Alvik, Ås, forsikringsansvarlig.
Tlf. 64975765 (a), 64940825 (p),
91583351 (m),
e-post: else.alvik@norsklektorlag.no

Foto: P.T.L.

Else Wigen Berner, Stavanger.
Tlf. 51529560 (a), 51581473 (p),
e-post: eberner@c2i.net

Foto: Ø.L.

Helge Bugge Eriksen, Skien, sekretær.
Tlf. 35905850 (a), 35545630 (p),
e-post: buggeriksen@hotmail.com

Foto: P.T.L.

Monica Haugland, Bergen.
Tlf. 55156377 (a), 55203665 (p),
e-post: MonicaHaugland@c2i.net

Foto: Ø.L.

Fred O. Slutaas, Elnesvågen, nettredaktør.
Tlf. 71266400 (a), 71262942 (p),
e-post: fred.olav.slutaas@norsklektorlag.no

Foto: Ø.L.

Inge Johnsen, Asker.
Tlf. 66782266 (a), 66906881 (p),
e-post: ijohnsen@start.no

LEKTORBLADET

Medlemsblad for Norsk Lektorlag
Nr. 3 - September 2002 • 1. årgang
ISSN: 1503 – 027X

Keysers gate 5, 0165 Oslo
Tlf.23327994
Fax 23327990
E-post: lektorbladet@norsklektorlag.no
Ansvarlig redaktør: Per Thorvald Larsen
Redaktørens telefon: 48263310

Årsabonnement: kr. 280,-

Annonsepriser:

1/1 side kr. 10000,-

bakside kr. 12000,-

1/2 side kr. 5000,-

1/4 side kr. 2500,-

Utgivelsesplan 2002:

Nr. 4-02: 18. okt. Materiellfrist: 27. sept.

Nr. 5-02: 3. des. Materiellfrist: 12. nov.

Design & trykk: Flisa Trykkeri AS
ane.marte@flisatrykkeri.no

Norsk Lektorlag i fylkene:

Fylke	Kontaktpersoner	Skole	Telefon	E-post
Akershus	Ranveig Wormstrand	Nesodden vgs.	66 96 15 11	rwormst@online.no
Aust Agder	Terje Repstad	Møglestu vgs.	37 27 29 72	terje.repstad@moglestu.vgs.no
Buskerud	Niels Petter Vardøen	Strømsø vgs.	66 98 04 72	oystein.jannestad@skole.bfk.no
Finnmark	Roald Johansen	Vadsø vgs.	78 95 29 60	roald.johansen@vdsvgs.finnmark-f.kommune.no
Hedmark	Alf Børge Aschim	Stange vgs.	62 53 58 78	ab.aschi@online.no
Hordaland	Monica Haugland	Fyllingsdalen vgs.	55 20 36 65	monicahaugland@c2i.net
Møre og Romsdal	Kjell Skorgevik	Fagerlia vgs.	70 12 16 27	kjell.skorgevik@sensewave.com
Nord Trøndelag	Bjørn Frosthammer	Namsos vgs.	74 27 37 99	bjoern@kvalito.no
Nordland	Jørund Eldevik	Fauske vgs.	75 64 50 12	joerund@online.no
Oppland	Just Almås	Gausdal vgs.	61 25 72 61	justalmas@hotmail.com
Oslo	Jon Hybert Sand	Nordstrand vgs.	66 80 70 78	jonsand20@hotmail.com
Rogaland	Else Wigen Berner	Bergeland vgs.	51 58 14 73	eberner@c2i.net
Sør Trøndelag	Tor-Olav Grønning	Strinda vgs.	72 58 06 19	tor-olav.gronning@adm.strinda.vgs.no
Telemark	Tor Henning Olssen	Bamble vgs.	35 96 09 21	tholssen@hotmail.com
Troms	Solveig Ryeng	Kvaløya vgs.	77 69 53 44	fjaera@hotmail.com
Vest Agder	Knut Erik Ljosland	Vågsbygd vgs.	38 09 60 08	knut.ljosland@organizer.net
Vestfold	Odd A. Frydenberg	Sande vgs.	33 05 16 78	odd.frydenberg@sande.vgs.no
Østfold	Hroar Gravning	St. Olav vgs.	69 34 69 39	hr_gravn@stolav.vgs.no

Våkne lektorer får hytteforsikring til medlemspris

*Som medlem av Norsk Lektorlag har du
tilgang til vår beste hytteforsikring*

Priseksempler:

Bruttoareal 71-90 kvm kr 1.655 pr år

Bruttoareal 91-120 kvm kr 2.071 pr år

Eksemplene gjelder fullverdiforsikring av
hytte med innbo inntil kr 1,2 mill.
Naturskadeforsikring er inkludert i premien.

Som totalkunde får du enda lavere premie

Har du forsikringer i flere selskap? Samler du
forsikringene – inkl. bilforsikringen – gjennom
Lektorforsikringen, kan du spare penger.

Velkommen til å sette oss på prøve!

Lektorforsikringen er etablert for å ivareta
lektorenes eget forsikringsbehov. Dersom du
ikke allerede har flyttet dine forsikringer til
Lektorforsikringen, kan du ringe 67 83 45 44,
eller sende en mail til lektorforsikringen@vital.no
Du kan også ringe DnB på 04800.

LEKTORFORSIKRINGEN

Senter for forsikring og finansielle tjenester for medlemmer av NLL